

fot. Firma WISNIEWSKI

Ogrodzenie wyznacza granice naszej posesji. Nie zawsze jednak płot musi być potężny i nie do przebycia. Nawet nie powinien być taki...

podejdź no

do płota...

■ Anna Grocholska

Ogrodzenie powinno chronić naszą posesję przed wizytami zwierząt i – przynajmniej w jakimś stopniu – ludzi. Niektóre jego parametry są narzucone przepisami. Natomiast od nas zależy, czy będzie trwałe, efektowne i da nam wystarczające poczucie bezpieczeństwa. A może powinno wtopić się w otoczenie? Do ogrodzenia przynależna jest furтка i brama. Wszystko razem powinno tworzyć estetyczną całość. Ale czy tylko?

BEZ REGUŁ, DALE Z GUSTEM

Elementy ogrodzeniowe są produkowane z różnych materiałów. Często łączy się przęsła ze stali lub drewna z murowanymi słupkami i podmurówkami. Tu nie ma reguł. Ważne jest, żeby ogrodzenie było stabilne, mocne i estetyczne.

SIATKA

Jest tania i z tego powodu często wykorzystywana. Najpopularniejsza jest splatana lub zgrzewana ze stalowego drutu średnicy od 2,2 do 5,5 mm. Może być tylko **ocynkowana** – tę trzeba malować co kilka lat, lakierowana proszkowo albo **powlekana tworzywem** w różnych kolorach (najczęściej zielona, biała, niebieska). Taką powłoką może być PVC lub poliester. Siatka powlekana jest znacznie trwalsza i nie wymaga odnawiania, o ile nie zostanie uszkodzona mechanicznie.

Siatka ogrodzeniowa jest sprzedawana w zwojach długości 15 oraz 25 m i wysokości 1-4 m. Rulony mogą być zafolowane, co chroni powłokę przed uszkodzeniem podczas transportu.

Siatkę montuje się do słupków – stalowych lub betonowych. Po wykonaniu

całego ogrodzenia siatkę należy naciągnąć. W tym celu, w górnym rzędzie oczek umieszcza się linkę stalową, którą napręża się przy pomocy tzw. napinaczy. Są modele napinaczy, które pozostawia się na słupkach, dzięki czemu słabnący naciąg siatki można poprawić w dowolnej chwili.

Słupki do siatki najczęściej są robione z płaskownika w kształcie litery H. Mogą być ocynkowane lub lakierowane.

RĘCZNIE KUTE?

Przęsła stalowe to pionowe pręty lub płaskowniki, połączone u dołu i u góry poprzeczkami. Mogą być w górnej części wygięte w łuk lub ozdobnie zwieńczone.

Z prętów są też wykonywane panele w formie kraty o dużych, najczęściej prostokątnych, oczkach **■**. Górny fragment

1 Krata ze stalowych drutów jest sztywna i wytrzymała (fot. Pomex) ▲

2 Płot sztachetowy wcale nie musi być z drewna (fot. Widar) ▲

3 Drewniane sztachety są starannie wykończone (fot. Werth Holz) ▲

może być wygięty lub jest nim oddzielny, ozdobny pas. Panele robi się również ze spawanej punktowo siatki, ujętej w ramy z kątownika.

Stal jest ocynkowana i powlekana tworzywem lub lakierowana proszkowo, najczęściej w kolorach zielonym, niebieskim, białym i czerwonym. Prześła mają wysokość 60-240 cm i szerokość ok. 2,5 m.

Panele są mocowane do słupków śrubami, obejmami, albo w bruzdach czy zaczepach znajdujących się w słupkach. Technologii montażu nie można dowolnie wybrać – jest ona ustalona przez producenta ogrodzenia i związana z konkretnym typem płotu.

Stalowe przęsła mogą być również ręcznie kute. U wielu producentów zamówimy ogrodzenie według własnego projektu.

Ręcznie kute są też ogrodzenia **żeliwne**, które również możemy zamówić według własnego projektu. W sprzedaży są też ładne odlewy z tego materiału.

Coraz częściej spotkamy ogrodzenia **aluminiowe** oraz ze stopu aluminium z cynkiem. Najwięcej przęsł jest robionych z profili imitujących sztachety 2.

Ogrodzenie takie jest trwałe i nie ulega korozji.

Słupki, do których mocuje się metalowe przęsła, mają najczęściej przekrój kwadratowy, prostokątny lub okrągły.

ZNANE JAK... PARKANY

Parkany to dobrze znane płoty z **drewnianych sztachet**. Tego rodzaju ogrodzenie można wykonać samodzielnie, robiąc sztachety z desek. W handlu są też dostępne gotowe sztachety, które mogą być zakończone płasko, zaokrąglone lub ozdobnie wyfrezowane 3.

>> Drewno pod ochroną

Drewno musi być zabezpieczone przed wilgocią i grzybami. Najlepiej kupić materiał impregnowany ciśnieniowo. Najczęściej ma on wtedy charakterystyczny, zielony kolor, choć są też impregnaty dające barwę brązową. Impregnować można też samemu, metodą zanurzeniową. Trzeba wykopać rów, wyłożyć go grubą folią i wypełnić wodnym roztworem impregnatu tak, aby cały element był zanurzony.

Oprócz niezbędnej w przypadku drewna impregnacji, płot można pomalować farbą kryjącą, transparentną lub bejcą. Przedłuża to jego żywotność. W handlu są zewnętrzne farby do drewna, z dodatkiem wosku i oleju. Po pomalowanych nimi elementach woda spływa nie wsiąkając w materiał.

Aby płot był trwalszy, drewniane słupki powinny być tak posadowione, by nie miały bezpośredniego kontaktu z ziemią. Stosuje się więc różnego rodzaju uchwyty montażowe, wykonywane z metalu, do których mocuje się słupki – najczęściej śrubami, i które umieszcza się bezpośrednio w ziemi lub na cokole. Zarówno uchwyty, jak i łączące poszczególne elementy śruby, wkręty lub gwoździe muszą być wykonane z nierdzewnej stali. Ogrodzenia drewniane wymagają odnawiania.

Można również kupić panele ogrodzeniowe. Cały segment może mieć górną krawędź równą bądź wyciętą łukowo. Jeśli płot zamówimy u producenta, poszczególne przęsła mogą być nie tylko płaskie, ale też wygięte w łuk. Gotowe panele na miejscu montuje się do słupków.

Płoty takie mają wysokość 80-190 cm. Szerokość przęsł waha się od 100 do 180 cm.

Drewniane przęsła można montować także w ogrodzeniach, w których słupki są z innych materiałów.

Słupki wykonuje się z kantówek o prostych lub zaokrąglonych krawędziach.

>> Słupki z przęsłami

Większość ogrodzeń to słupki połączone z przęsłami, nazywanymi też segmentami i panelami. Wyjątkiem jest siatka, sprzedawana w rulonach.

Aby ogrodzenie się nie przewróciło, wystarczą stopy fundamentowe pod słupkami. Warto jednak pod całością wykonać podmurówkę. Choćby po to, żeby nasz pies nie „wybrał wolności”.

Płot może być w całości wykonany z tego samego materiału lub słupki i panele z różnych.

Słupki mogą być metalowe (stal, aluminium, żeliwo), drewniane, z PVC, betonowe lub murowane – z cegieł, bloczków bądź naturalnego kamienia. Sposób ich posadowienia zależy w dużej mierze od wagi i rodzaju przęsł. Słupki narożne muszą być wzmocnione ukośnymi podporami. **Przędza** są również metalowe, drewniane, z PVC lub betonowe. Spotkać można też wypełnienia murowane z kształtek ceramicznych lub silikatowych.

dziach. Góra może być zakończona płasko lub ozdobiona elementami, np. w kształcie stożka czy kuli.

DREWNO NA NOWO

Mniej od parkanów są popularne **ploty myśliwskie**. Tworzą je ustawione ukośnie lub pionowo, równoległe do siebie półbaliki 4.

4 Ploty myśliwskie zazwyczaj nie są wysokie (fot. Gartenholz H&H) ▲

5 Mur w technologii suchej może być całkiem spory (fot. EHL) ▼

➤ Ogrodzenie formalne

Nie ma absolutnej dowolności w wyborze ogrodzenia. Przepisy określają bowiem, że ogrodzenie musi być ażurowe od wysokości 60 cm ponad poziomem terenu. Łączna powierzchnia prześwitów w każdym przęśle musi wynosić nie mniej niż 25%, aby nie był utrudniony przepływ powietrza.

Ogrodzenie do wysokości 180 cm nie może być zwieńczone żadnymi ostrymi elementami (np. drut kolczasty czy wystające pręty). Musi być w nim umieszczona furtka o szerokości min. 90 cm i brama – min. 240 cm; nie mogą mieć progów i muszą otwierać się do wewnątrz.

Ogrodzenie budowane od strony ulicy wymaga zgody gminnego wydziału architektury. Do wniosku o wydanie zgody dołączamy szkic ogrodzenia, mapę z zaznaczonym jego przebiegiem i oświadczenie o prawie do gruntu. Również zamiar budowy ogrodzenia między posesjami, wyższego niż 220 cm, musi być zgłoszony do gminnego wydziału architektury. Budowę można zacząć po 30 dniach od zgłoszenia, pod warunkiem, że urząd nie wniesie sprzeciwu.

Wysokość takiego plotu to 60-150 cm. Również w tym przypadku kupuje się gotowe całe segmenty, które montuje się na miejscu, tak jak parkany.

Ploty lamelowe. Panele produkowane są z listew drewnianych ujętych w – również drewniane – ramy. Listwy mogą być ustawione pionowo, poziomo lub ukośnie (patrz 3). Mogą być równoległe lub się przeplatać. Panele bywają ozdobione fragmentami ażurowymi. Górna krawędź najczęściej jest płaska lub zaokrąglona łukowo.

Plotami lamelowymi rzadko ograda się całą posesję. Najczęściej służą do wydzielenia w ogrodzie kącików.

BETON W KOLORZE

W sprzedaży są gotowe panele z **zagszczanego przez wibrowanie betonu**, o niekiedy bardzo ozdobnych kształtach. Najczęściej są pełne u dołu, u góry zaś ażurowe. Beton może być niebarwiony – wtedy warto pomalować je odpowiednimi farbami. Takie ogrodzenie trzeba odnawiać co kilka lat. Kupuje się też elementy z betonu barwionego fabrycznie. Te nie wymagają odnawiania.

Przęsła mają najczęściej długość od 200 do 260 cm i wysokość 50-300 cm.

Montaż ogrodzenia jest łatwy technicznie. W pionowe wyżłobienia w słup-

6 Również z PVC produkowane są ploty sztachetowe, znakomicie imitujące drewno (fot. Royal Europa) ▼

kach wsuwa się przęsła. Miejsce połączenia obu elementów zalewa się rzadką zaprawą cementową. Taka konstrukcja jest bardzo stabilna.

UDAJĄ KAMIEŃ

Z przeznaczonych do tego celu elementów betonowych można wykonywać słupki i podmurówkę. Mają one powierzchnię imitującą naturalny kamień. Uzupełnieniem będą przęsła z dowolnego materiału.

Inny pomysł na ogrodzenie z betonu to tzw. **suchy mur**. Jest to technologia budowy ogrodzenia z kształtek betonowych. Poszczególne elementy mają u dołu wyprofilowane zamki, dzięki czemu wznoszony bez zapraw (czyli na sucho) mur jest wystarczająco stabilny. Elementy mają powierzchnię licową prostą lub zaokrągloną, o fakturze gładkiej lub łupanej. Są barwione i wyglądem przypominają naturalny kamień 5. Kształtki mają nacięcia, dzięki którym można je przedzielić na mniejsze elementy, z których łatwo wznosi się np. słupki.

Suche murki wymagają zbrojenia prętami stalowymi. Ustawioną konstrukcję zalewa się wewnątrz betonem.

ODPORNE NA MRÓZ

Panele ogrodzeniowe produkowane są również z **PVC barwionego w masie**. Jest ono mrozoodporne i odporne na

promienie UV. Stosuje się zamknięte profile o przekroju kwadratowym lub prostokątnym. Ogrodzenia z PVC wyglądem najczęściej przypominają drewniane płoty sztachetowe **6**. Produkowane są jednak też płoty z elementów pełnych z ażurowymi segmentami u góry oraz lamelowe. Przęsła montuje się samodzielnie z elementów, łącząc je wkrętami, kołkami lub na zatrzask, albo też kupuje gotowe panele, które wymagają jedynie przymocowania do słupków. Długość przęsła to 150-230 cm, wysokość 80-180 cm. Ogrodzenia są bardzo lekkie i łatwe w montażu.

Słupki ogrodzeniowe z PVC mają wewnątrz wzmocnienia ze stalowych kształtowników. Przęsła przytwierdza się do nich metalowymi kątownikami lub wsuwa w wyprofilowane prowadnice.

Ogrodzenia z PVC najczęściej mają kolor biały.

„DZIURA” W PŁOCIE

Brama jest niezbędna w ogrodzeniu. Musi pasować do niego stylistycznie i sprawnie funkcjonować. W handlu są dostępne bramy rozwierane i przesuwne. Obecnie niemal standardem jest wyposażanie ich w napędy ułatwiające otwieranie.

KUTE I DREWNIANE

Bramy ogrodzeniowe najczęściej są produkowane z **elementów stalowych**. Rzadziej spotyka się bramy **aluminiowe**, chociaż są lżejsze i bardziej odporne na korozję. Efektowne są bramy odlewane lub kute **7**, wśród których mogą być również **żeliwne**, choć ich oferta nie jest duża.

Skrzydło bywa ramą wypełnioną panelami lub konstrukcją z pionowych prętów mocowanych do dwóch poziomych profili. Górna krawędź bramy może być prosta lub wyprofilowana w łuk – skierowany do dołu lub do góry. Ostre zakończenie prętów pionowych zniechęca do sforsowania bramy. Często w skrzydło wmontowane są elementy zdobne.

Brama może być również ramą metalową **wypełnioną drewnem** – np. deskami – lub panelami z **PVC**.

7 W tej bramie furtkę wmontowano w środek (fot. Kowalstwo Artystyczne J. Janik) ▼

Nie musisz się zastanawiać, nie musisz sprawdzać Dajemy Ci gwarancję bezpieczeństwa

- wylącznik przeciążeniowy powoduje zatrzymanie się bramy i jej cofnięcie, jeżeli skrzydło podczas zamykania napotka na opór, dodatkowo gumowa listwa na czole skrzydła zabezpiecza przed zarysowaniem przy zetknięciu bramy z przeszkodą (np. maską samochodu)
- fotokomórki zapewniają zatrzymanie się bramy i jej powrót do pozycji otwartej, jeżeli w świetle przejazdu pojawi się przeszkoda
- brama zasilana jest napięciem 24 V - w przypadku uszkodzenia przewodu zasilającego nie stanowi zagrożenia dla życia i zdrowia człowieka

FPHU WIŚNIEWSKI ■ 33-311 Wielogłowy 153 ■ Tel. (018) 44 77 111

Zamów bezpłatny katalog ■ wysyłając formularz ze strony www.wisniowski.pl
■ drogą telefoniczną lub pocztową

BRAMY ■ OGRODZENIA
www.wisniowski.pl

SKRZYDŁO, OTWÓRZ SIĘ

Bramy rozwierane są jedno- i dwuskrzydłowe **8**. Przy czym te pierwsze nie są zbyt wygodne, gdyż potrzeba dużo miejsca do ich otwarcia. Do automatycznego otwierania służą silowniki – hydrauliczne lub elektryczne – które umieszcza się w nawierzchni bądź na skrzydle bramy od strony słupka. Skrzydło o wadze do 200 kg i szerokości do 4 m otworzy sam silnik. Większą – waga do 700 kg, szerokość do 8 m – musi wspomóc tłok hydrauliczny. Silnik może być przymocowany do słupka lub podmurówki ogrodzenia, albo ukryty w ziemi w specjalnej obudowie.

Automatykę bramy można wzbogacić o elektroniczny programator, zabezpieczenie przed przytrzaśnięciem – fotokomórka lub listwa reagująca na nacisk, oraz klucz do awaryjnego otwierania. Sterowanie jest, oczywiście, możliwe, za pośrednictwem pilota.

RUCHEM POSUWISTYM...

Brama przesuwana ma najczęściej tylko jedno – czasem dwa – skrzydło poruszające się wzdłuż ogrodzenia. Samochód można ustawiać przy niej niemal na styk. Ten fragment ogrodzenia, wzdłuż którego przesuwa się brama, musi być prosty i na tyle długi, aby „ukrył” całkowicie otwarte skrzydło. Jeżeli przebieg ogrodzenia lub szerokość nie pozwala na zamontowanie jednoskrzydłowej bramy przesuwniej, możemy umieścić obok siebie dwa węższe skrzydła, otwierające się w przeciwnie strony.

Mniej miejsca potrzebują też **bramy panelowe** – brama składa się z kilku segmentów, które podczas otwierania zachodzą na siebie.

8 Dwuskrzydłowa brama może być otwierana ręcznie lub za pośrednictwem elektrycznego napędu (fot. Werth-Holz) ▲

Bramy przesuwne mogą być samonośne lub poruszające się po szynie.

Brama samonośna wisi na teflonowych rolkach zamocowanych u dołu i u góry słupka. Nie dotyka ziemi i stąd bierze się jej nazwa. Aby tak duży i ciężki element zachował równowagę, konieczne jest zastosowanie przeciwwagi **9**. Jest to przedłużenie skrzydła, równoważące jego ciężar. Jego długość i ciężar są precyzyjnie wyliczone przez producenta bramy.

Brama szynowa porusza się po zabetonowanej w gruncie szynie, o długości odpowiadającej podwójnej długości skrzydła. Dla takiej bramy niebezpieczny może być lód, który zamarzając potrafi ją unieruchomić. Ale na rynku są już bramy z szyną podgrzewaną.

Do automatycznego otwierania bramy przesuwniej służy silnik, poruszający zębatkę, która przesuwa listwę przymocowaną do skrzydła. Moc silnika jest dobierana indywidualnie, ale możliwe jest otwieranie bramy ważącej nawet 2 tony. n

9 Ciężar skrzydła bramy samonośnej równoważy przeciwwaga (fot. Profplast) ▼

Firmy

ABC COLOREX	012 688 66 00	www.fabrykaogrodzen.pl
ARTECH	074 856 26 96	www.artechsystem.pl
ART-ROL	022 841 62 61	www.artrol.com.pl
ATLANT JB	041 343 18 81	www.atlant.com.pl
BETAFENCE	077 406 22 10	www.betafence.com
BOBICKI	012 644 57 46	www.bobicki.pl
BRAMGAR	061 813 41 52	www.bramgar.pl
DAWID	034 365 01 36	www.dawid.pl
DEMIT	058 306 98 54	www.demit.pl
DREWBET	034 318 90 27	www.drewbet.pl
EHL	076 850 72 34	www.ehlpolska.pl
GARTENHOLZ H&H	061 291 30 19	www.garten-hadrys.com.pl
GIGAM-BIS	058 309 92 21	www.ogrodzenia-betonowe.com.pl
GUARDI-OBA	013 491 50 66	www.guardi-oba.pl
HERAS POLSKA/BARTEZ	022 500 65 32	www.heras.com.pl
HYDRO-POMP	061 285 67 71	www.hydro-pomp.com.pl
IGMAPOL	023 662 70 22	www.igmapol.pl
IRKOPOL	022 662 48 82	www.irkopol.pl
JONIEC	018 332 55 38	www.joniec.pl
KONSPORT	043 677 50 63	www.konsport.com.pl
KOWALSTWO ARTYSTYCZNE CIESTOKŁIEWICZ JACEK	058 678 77 57	www.kowal.pl
KOWALSTWO ARTYSTYCZNE JÓZEF JANIK	043 829 04 10	www.jjanik.pl
KRYSTA	022 750 25 08	www.krysta.com.pl
KULAS	071 397 05 00	www.kulas-ogrodzenia.com.pl
LEGIPOL	074 843 70 45	www.legipol.pl
MECHANIK	076 862 17 55	www.mechanik.jegnica.pl
MONTANA	032 256 45 17	www.montana.pl
PALEF	071 301 81 11	
POLSVAT	048 385 13 77	www.polsvat.com.pl
POMEX	032 432 96 70	www.pomex.com.pl
PROFPLAST	041 381 82 86	www.profplast.com.pl
ROYAL EUROPA	076 846 31 45	www.royaleuropa.com
SILESLIA	032 337 44 41	www.silesia.gliwice.pl
STYL-BET	094 363 30 76	www.styl-bet.com.pl
WIDAR	022 610 70 13	
WIŚNIEWSKI	018 447 71 11	www.wisniowski.pl
WERTH-HOLZ POLSKA	095 749 10 00	www.werth-holz-polska.pl